

Liityntäpysäköinti

Voitaisiinko löytää toimintatapa, jonka avulla liityntäpysäköintipaikkojen rakentamista suurille kaupunkiseuduille voidaan nopeuttaa ja täten vähentää keskustoihin tulevaa henkilöautoliikennettä?

Nykytila ja haasteet

Millään osapuolella ei ole vastuuta liityntäpysäköinnistä. Yleiset periaatteet toteutus-, kunnossapito- ja rahoitusmallista puuttuvat, minkä johdosta uusien paikkojen rakentaminen on hidasta ja koordinoimatonta. Raideliikenteen suurimmat liityntäpysäköintitarpeet ovat kehyskuntien keskustoissa, joissa myös maan arvo on suurinta. Linja-autoliikenteessä on tarve kehittää uusien terminaalien tai pikavuoropysäkkien liityntäpysäköintiä.

Kokeilu

Kokeilussa pyritään luomaan toteutus-, vastuunjaako- ja rahoitusmalleja liityntäpysäköinnin ja pyöräpysäköinnin järjestämiseen raideliikenteen ja muun joukkoliikenteen terminaaleihin ja solmukohtiin Liikenneviraston, kuntien, HSL:n, ELY-keskusten, käyttäjien, liikenneoperaattoreiden, maanomistajien ja elinkeinoelämän yhteistyönä. Tavoitteena on, että liityntäpysäköinnin järjestämiselle asemanseuduilla luodaan sopimusmalli, jossa hankkeen toteutusvastuu määritellään ja rahoitusvastuu jaetaan hyötyjien (valtio, kunnat, muut maanomistajat, liikennöitsijä, elinkeinonharjoittajat) kesken. Mallissa asema-alueen kehittämisestä syntyvä maan arvonnousu kohdennetaan / korvamerkitään sovituksi määrin liityntäpysäköinnin kehittämisiin investointiin. Pilottikohteena tarkasteltiin Kauniaisten asemanseutua pääkaupunkiseudulla.

Keskeiset tulokset

Kauniaisten liityntäpysäköintihankkeessa valtuusto päätti olla kaavoittamatta liityntäpysäköintialueen yhteyteen tilaa päivittäistavarakaupalle. Neuvotteluvaiheessa esillä ollut rakennusoikeus muuhun kuin lii-

tyntäpysäköintiin oli alun perinkin varsin pieni, joten suurin osa liityntäpysäköinnin kustannuksista olisi joka tapauksessa kohdistunut julkiselle sektorille. Kauniaisten rahoitusintressin kannalta hyötyjät olisivat olleet liikaa Espoon puolelta. Maanomistajien (Kauniaisten kaupunki, VR ja Liikennevirasto) välisessä neuvottelussa sovittiin, että Kauniaisten kaupunki omalla kustannuksellaan suunnittelee ja toteuttaa alueella pysäköintipuiston väliaikaisena ratkaisuna, jolloin pysäköintialueena voidaan käyttää Liikenneviraston aluetta, jolle myöhemmin rakennetaan kaupunkiraitteet. Espoo-Lepävaara -kaupunkiradan suunnittelun yhteydessä, ennen sen toteuttamista, jatketaan alueen kehittämistä houkuttelevana liityntäpysäköintiratkaisuna osana pääkaupunkiseudun liityntäpysäköintijärjestelmää.

Johtopäätökset ja jatkotoimet

Houkutteleva liityntäpysäköinti yhdistettynä kaupallisiin palveluihin on hanke, joista hyötyvät asukkaat ja kaikki kaupunkiseudun kunnat. Myös kaupan hyödyt ovat huomattavat, koska asemaseudut ovat houkuttelevimpia kauppapaikkoja. Liityntäpysäköinnin yhteyteen voi kehittää uusia palveluja, jotka helpottaisivat ihmisten arkea, houkuttelisivat ihmisiä joukkoliikenteen käyttäjiksi, vähentäen näin yksityisautoilua keskustoihin. Liityntäpysäköinnin järjestäminen osittain yksityisellä rahoituksella edellyttää merkittävän uuden rakennusoikeuden kaavoittamista asemanseuduille.

Myös valtion kannattaa osallistua liityntäpysäköintipaikkojen rahoitukseen, koska liityntäpysäköinti vähentää sisääntuloväylille tarvittavia investointeja, ruuhkakustannuksia ja kasvihuonekaasupäästöjä. Siksi kokeilun rinnalla luodaan toimintatapa, jossa arvioidaan liityntäpysäköintitarpeet ja sisällytetään tarvittavan liityntäpysäköinnin toteutus kaikkiin merkittäviin väyläinvestointihankkeisiin. Näin on menetelty Kehäratahankkeessa.

HSL:n johdolla laaditaan HSL alueen liityntäpysäköintistrategia, jossa selvitetään toimintamalli, osapuolet ja rahoitus. Liityntäpysäköinnin merkittävä lisääminen edellyttää, että se määritellään osaksi joukkoliikenteen infrastruktuuria ja osoitetaan sille isäntäorganisaatio.

